

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, de avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, în cauza penală, în privința lui

Trofim Sergiu XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 30.10.2017 pînă la 18.12.2018;

Instanța de apel de la 10.01.2019 pînă la 14.02.2019;

Instanța de recurs de la 15.04.2019 pînă la 19.06.2019.

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 18 decembrie 2018, s-a încetat procesul penal în privința lui Trofim Sergiu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 248 alin.(1) Cod penal, cu liberarea lui de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii penale.

S-au respins ca neîntemeiate cerințele procurorului privind încasarea de la Trofim Sergiu în buget de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 677,10 lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Trofim Sergiu, acționând cu intenție directă, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și valorilor valutare în proporții deosebit de mari, prin ascundere în locuri special pregătite, în acest scop, în perioada de timp 03.08.2017 - 04.08.2017, aflându-se pe teritoriul Republicii Ucraina, în circumstanțe necunoscute, a intrat în posesia a 1 487 680 de hrivne ucrainești și 246 000 de ruble rusești, pe care le-a camuflat în tapițeria din spate a automobilului personal, de model „Toyota Avensis Verso” cu n/î XXX. La data de 04.08.2016 în jurul orei 17.42 min., Trofim Sergiu deplasându-se cu automobilul menționat, a traversat frontiera vamală a Republicii Moldova pe direcția „intrare în țară”, prin PVFI „Palanca”, fără a prezenta și declara organului vamal careva mijloace bănești. În continuare, după traversarea frontierei vamale, Trofim Sergiu, aflându-se la volanul automobilului de model „Toyota Avensis Verso” cu n/î XXX, în timp ce se deplasa prin or. Anenii Noi, a fost stopat de către colaboratorii Secției echipe mobile a Serviciului Vamal, în vederea efectuării controlului vamal. În rezultatul efectuării controlului fizic, în tapițeria din spate a automobilului indicat, au fost depistate și ridicate mijloace bănești în valută străină în sumă totală de 1 487 680 hrivne ucrainești, echivalentul a 1 186 573,568 lei și 246 000 ruble rusești, echivalentul a 73 062 lei, în sumă totală de 1 259 635, 568 lei.

3. Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: a-l recunoaște vinovat pe Trofim Sergiu de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal, stabilindu-i-se în baza acestei legi și în conformitate cu art. 75 Cod penal, pedeapsa cu închisoare pe termen de 6 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Concomitent, a solicitat instanței a dispune confiscarea în beneficiul statului a corpurilor delictate după cum urmează: - corpuri delictate valorile valutare -118 bancnote cu nominalul 500 hrivne ucrainene, 2 500 bancnote cu nominalul de 200 hrivne ucrainene, 6500 bancnote cu nominalul de 100 hrivne ucrainene, 14 bancnote cu nominalul de 50 hrivne ucrainene, 1 bancnotă cu nominalul de 20 hrivne ucrainene, 5 bancnote cu nominalul de 10 hrivne ucrainene, 1 bancnotă cu nominalul de 5 hrivne ucrainene, 32 bancnote cu nominalul de 5000 ruble rusești, 56 bancnote cu nominalul de 1000 ruble rusești, 40 bancnote cu nominalul de 500 ruble rusești, 92 bancnote cu nominalul de 100 ruble rusești și 16 bancnote cu nominalul de 50 ruble rusești, care au fost transmise spre păstrare la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, de trecut în beneficiul statului, fiind mijloace bănești rezultate din infracțiune; mijlocul de transport de model „Toyota Avensis Verso”, cod VIN: XXX, cu n/î XXX, certificatul de înmatriculare cu numărul XXX și cheia de contact a mijlocului de transport de model „Toyota Avensis Verso”, cod VIN: XXX, n/î XXX, care a fost transmis spre păstrare la Postul Vamal Intern Chișinău 4 „Cricova”, certificatul de înmatriculare cu numărul XXX și cheia de contact a mijlocului de transport menționat au fost transmise spre păstrare la camera corpurilor delictate a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe str. Nicolae Starostenco, 30 - de trecut în beneficiul statului, fiind bunuri utilizare pentru comiterea infracțiunii; corpurile delictate - 68 cutii cu icre roșii, transmise spre păstrare la terminalul vamal Petricani, mun. Chișinău, str. Petricani 21/3-de nimic; corpul delict - telefonul mobil de model „MEIZU” cu numerele de IMEI XXX și XXX, date spre păstrare la camera corpurilor delictate a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe adresa mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco 30 - de trecut în beneficiul statului, - înscrisurile și documentele, recunoscute corpuri delictate-de păstrat la materialele cauzei penale.

Încasarea cheltuielilor din contul inculpatului de judecată necesare efectuării expertizelor, în sumă totală de 2 950 lei, precum și cheltuielile potrivit anexei la cauza penală, în sumă de 3 677,1 lei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de judecată eronat a exclus din învinuire calificativul - comisa de două sau mai multe persoane, astfel favorizând situația inculpatului și încetând procesul penal în privința lui Trofim Sergiu în baza art. 248 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspunderea penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii penale.

Mai mult ca atât, acuzarea consideră ilegală sentința și în partea respingerii de către instanța de judecată a solicitării acuzatorului de a fi încasate din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată necesare efectuării expertizelor, în sumă totală de 2 950 lei, precum și cheltuielile potrivit anexei la cauza penală, în sumă de 3 677,1 lei.

3.1. La data de 02 ianuarie 2019 a declarat apel avocatul Oleg Bondarenco în numele inculpatului Sergiu Trofim, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind achitarea inculpatului

Trofim Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea cererii de apel a indicat că, prima instanța a ignorat a se expune în vederea executării obligației sale de dovedire a faptului trecerii de către Trofim Sergiu peste frontiera vamală a Republicii Moldova la data de 04.08.2016 orele 17:40 a mărfurilor și valorilor valutare în proporții deosebit de mari, prin ascundere în locuri special pregătite în acest scop și prin nedeclarare, săvârșită de mai multe persoane (*așa cum se indică în actul de învinuire*) - organul de urmărire penală și procurorul nu au administrat nici o probă.

Lipsește cu desăvârșire probe precum că, Trofim Sergiu înainte de a intra în PTF Palanca avea cu sine *mărfurile și valorile valutare* în suma care urma să fie declarată, lipsesc probe precum că, Trofim Sergiu înainte de intrarea și pe parcursul aflării pe teritoriul PTF Palanca a ascuns *mărfurile și valorile valutare* în *locuri special pregătite în acest scop*, lipsesc probe precum că aflându-se pe teritoriul PTF Palanca, Trofim Sergiu nu a depus vreo declarație, lipsesc probe precum că pe teritoriul PTF Palanca Trofim Sergiu și automobilul condus de acesta nu au fost supuse controlului de către colaboratorii Poliției de Frontieră și Serviciului Vamal, lipsesc probe precum că *mărfurile și valorile valutare* dosite în *locuri special pregătite în acest scop* au fost depistate la/în automobilul condus de Trofim Sergiu imediat după părăsirea PTF Palanca (ceea ce ar confirma rezonabil presupunerile despre trecerea lor anume prin frontiera vamală a Republicii Moldova), lipsesc probe precum că înainte, la, și după trecerea frontierei de stat în perioada vizată Trofim Sergiu era însoțit și acționa prin înțelegerea prealabilă cu alte persoane.

Prin urmare, faptul infracțiunii de contrabandă (*așa cum este descris în actul de învinuire și rechizitoriu*) imputată lui Trofim Sergiu a rămas fără vreo elucidare chiar cea mai elementară din partea organului de urmărire penală și de către procuror. Pe cale de consecință, prima instanța nu dispunea de probe în vederea constatării vinovăției lui Trofim Sergiu în infracțiunea pretinsă de procuror.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, a fost respins apelul avocatului Oleg Bondarenco în numele lui Trofim Sergiu și admis apelul procurorului, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Se recunoaște vinovat Trofim Sergiu de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa de 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei numite lui Trofim Sergiu pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Cerințele procurorului privind încasarea de la Trofim Sergiu la bugetul de stat a cheltuielilor de judecată se resping, ca neîntemeiate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit, în mod corect, situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, însă incorect a dat încadrarea juridică faptei săvârșite de Trofim Sergiu conform materialului probator administrat în faza de urmărire penală.

Sentința primei instanțe a fost contestată de către procuror, atât în partea încadrării juridice și vinovăție, cât și în partea stabilirii pedepsei, a tipului penitenciarului și a confiscării în beneficiul statului a corpurilor delictive după cum urmează: automobilul de model „Toyota Avensis Verso”, cod VIN: XXX, cu n/î XXX, care se află la păstrare la Postul Vamal Intern Chișinău 4 „Cricova”,

certificatul de înmatriculare cu numărul XXX și cheia de contact a mijlocului de transport care se păstrează în camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe str. Nicolae Starostenco 30; banii în numerar – 1 209 775 hrivne ucrainești, și 246 000 ruble rusești, care au fost transmise spre păstrare la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău; telefonul mobil de model „MEIZU” cu numerele de IMEI XXX și XXX, care se află la păstrare la camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe adresa - mun. Chișinău, str. XXX, de confiscat în beneficiul statului; corpurile delictive - 10 bucăți de carton, cu înscrisuri și impresiuni de ștampile și 100 sigilii din hârtie, pentru bancnote, cu impresiuni de ștampile și 100 sigilii din hârtie, pentru bancnote, cu înscrisuri și impresiuni de ștampile, care se află la păstrare la camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe adresa - mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco 30, de nimic; corpurile delictive - 68 cutii cu icre roșii, care se află la păstrare la terminalul vamal Petricani, mun. Chișinău, str. Petricani 21/3 - de nimic. Totodată, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ina Malai a solicitat încasarea de la Trofim Sergiu la bugetul de stat a cheltuielilor de judecată necesare efectuării expertizei, în sumă totală de 2 950 lei, precum și cheltuielile potrivit anexei la cauza penală, în sumă de 3 677, 1 lei, iar de către avocatul Oleg Bondarenco, în interesele inculpatului Trofim Sergiu, s-a solicitat achitarea inculpatului Trofim Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a stabilit cu certitudine și fără echivoc vinovăția lui Trofim Sergiu, care acționând cu intenție directă, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu persoane neidentificate de către organul de urmărire penală la momentul instrumentării cauzei penale, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și valorilor valutare în proporții deosebit de mari, prin ascundere în locuri special pregătite, în acest scop, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale, în perioada de timp 03.08.2017 - 04.08.2017, aflându-se pe teritoriul Republicii Ucraina, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, a intrat în posesia a 1 487 680 de hrivne ucrainești și 246 000 de ruble rusești, pe care le-a camuflat în tapițeria din spate a automobilului personal, de model „Toyota Avensis Verso” cu n/î XXX, iar în portbagajul acesteia, într-o geantă de culoare neagră a camuflat 68 de cutii cu icre roșii a câte 120 grame fiecare, după care, la 04.08.2016, în jurul orei 17.42 min., Trofim Sergiu deplasându-se cu automobilul menționat, a traversat frontiera vamală a Republicii Moldova pe direcția „intrare în țară”, prin PVFI „Palanca”, fără a prezenta și declara organului vamal careva bunuri sau mijloace bănești.

În continuare, după traversarea frontierei vamale, Trofim Sergiu aflându-se la volanul automobilului de model „Toyota Avensis Verso” cu n/î XXX, în timp ce se deplasa prin or. Anenii Noi, a fost stopat de către colaboratorii Secției echipe mobile a Serviciului Vamal, în vederea efectuării controlului vamal. În rezultatul efectuării controlului fizic, în portbagajul automobilului acestuia, a fost depistată și ridicată o geantă de culoare neagră în care se aflau 68 de cutii cu icre roșii cu masa a câte 120 de grame fiecare, cu valoarea în vamă în sumă totală de 6 061,56 lei RM, iar în tapițeria din spate a automobilului dat, au fost depistate și ridicate mijloace bănești în valută străină în sumă totală de 1 487 680 hrivne ucrainești, echivalentul a 1 186

573,568 lei RM și 246 000 ruble rusești, echivalentul a 73 062 lei RM, în sumă totală de 1 259 635, 568 lei RM, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate manifestate prin intenție directă Trofim Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor și valorilor valutare în proporții deosebit de mari, prin ascundere în locuri special pregătite în acest scop și prin nedeclarare, săvârșită de mai multe persoane.

În consecință, instanța de apel a constatat că, instanța de fond eronat a exclus din învinuire calificativul: comisă de două sau mai multe persoane, astfel favorizând situația inculpatului și încetând procesul penal în privința lui Trofim Sergiu în baza art. 248 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspunderea penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii penale.

Latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă s-a realizat prin trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin punctul de control și trecere a frontierei de stat - Palanca, de către Trofim Sergiu a mărfurilor (mijloacelor bănești), infracțiunea de contrabandă fiind consumată, după traversarea frontierei de stat de către Trofim Sergiu cu mijloacele bănești nedeclarate.

Analizând probele cercetate, instanța de apel a conchis că latura subiectivă a aceste infracțiuni constă în faptul că, acțiunile prin care s-a săvârșit infracțiunea incriminată nu pot fi realizate decât prin intenție directă, care în cadrul cercetării judecătorești a fost stabilită cu certitudine, toate acțiunile săvârșite de Trofim Sergiu la introducerea mijloacelor bănești în țară, pe care nu i-a declarat, au fost în bună cunoștință de cauză, acesta cunoștea rezultatul final și l-a dorit, scopul urmărit de către inculpat, a fost unul de cupiditate și interes material.

Astfel, apreciind obiectiv și la justa valoare cumulul de probe în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a atestat că, sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Trofim Sergiu de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal.

La stabilirea termenului și categoriei de pedeapsă instanța de apel a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei și anume: inculpatul nu recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii incriminate; de asemenea, instanța atestă și gradul de pericol social al infracțiunilor comise, circumstanțele, în speță Trofim Sergiu este învinuit de săvârșirea a unei infracțiuni grave; prin urmare este necesar de reținut și faptul că, inculpatul prin acțiunile sale ilegale, urmărea și un scop de cupiditate, îmbogățire, un scop de profit.

Instanța de apel a conchis că, executarea pedepsei de 4 ani închisoare în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, urmează a fi suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, conform art. 90 alin. (1) și (2) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a atestat netemeinicia apelului declarat de către avocatul Oleg Bondarenco, în numele inculpatului Trofim Sergiu și care urmează a fi respins, ca neîntemeiat, or, reieșind din cele relatate, instanța de apel a examinat minuțios toate circumstanțele cauzei și a dat o apreciere obiectivă tuturor probelor anexate la dosar, iar argumentele invocate în apel nu și-au găsit confirmarea.

De asemenea, analizând materialele cauzei, s-a constatat că instanța de fond a dispus aplicarea măsurii speciale de confiscare a bunului și anume, a automobilului de model „Toyota Avensis Verso”, cod VIN: XXX, cu n/î XXX, care se află la

păstrare la Postul Vamal Intern Chișinău 4, „Cricova”, certificatul de înmatriculare cu numărul XXX și cheia de contact a mijlocului de transport care se păstrează în camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe str. Nicolae Starostenco, 30; banii în numerar -1209775 hrivne ucrainesti și 246 000 ruble rusești, care au fost transmise spre păstrare la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun.Chișinău; telefonul mobil de model „MEIZU” cu numerele de IMEI XXX și XXX, care se află la păstrare la camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe adresa - mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco 30

Totodată, instanța de fond întemeiat a dispus nimicirea următoarelor corpurile delictive -10 bucăți de carton, cu înscrisuri și impresiuni de ștampile și 100 sigilii din hârtie, pentru bancnote, cu impresiuni de ștampile și 100 sigilii din hârtie, pentru bancnote, cu înscrisuri și impresiuni de ștampile, care se află la păstrare la camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe adresa - mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco 30.

Însă neîntemeiat a dispus ca, corpurile delictive - 68 cutii cu icre roșii, care se află la păstrare la terminalul vamal Petricani, mun. Chișinău, str. Petricani 21/3, să fie restituite inculpatului Trofim Sergiu, or, potrivit Deciziei nr. 305/2 din 31 martie 2017 a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aceste 68 cutii cu icre roșii, au fost declarate neconforme reglementărilor aplicate în domeniul alimentar și în baza Legii nr. 78-XV din 18.03.2004, privind produsele alimentare, art. 25, p. (1) nu pot fi acceptate în consum uman, urmînd a fi utilizate condiționat, sau nimicite (f.d. 21, vol. I), prin urmare instanța de apel a constatat că, aceste 68 cutii cu icre roșii, urmează a fi nimicite.

Astfel, conform prevederilor Declarației Universale a Drepturilor Omului (art. 17), Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale (art. 1 al Protocolului adițional nr. 1) și ale Constituției R. Moldova (art. 46), orice persoană are dreptul la proprietate atât singură, cât și în asociere cu alții, nimeni nu va fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. Totodată Constituția R. Moldova stipulează că averea dobândită licit nu poate fi confiscată și că bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

Conform dispozițiilor constituționale și prevederilor art. 106 alin. (1) și (2) Cod penal, confiscarea averii este o pedeapsă complementară care constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a tuturor sau a unei părți din bunurile care se află în proprietatea condamnatului și care au fost destinate, folosite sau rezultate din infracțiune prin una din următoarele modalități: a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni; b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri; c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; e) deținute contrar dispozițiilor legale; f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri; g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

Din dispozițiile legale expuse, reiese două condiții obligatorii pentru ca averea să poată fi confiscabilă: - ca ea să fie în proprietatea condamnatului; - ca ea să intre sub incidența uneia sau mai multor situații prevăzute în alineatul precedent.

Aceste două condiții urmează să fie motivate de către instanță în hotărârea sa de confiscare a averii.

Prin urmare, instanța de apel, reieșind din situația factologică expusă de instanța de fond, a conchis că, instanța nu a verificat actele cauzei și nu s-a expus asupra celor menționate de partea acuzării, care a prezentat Decizia nr. 305/2 din 31 martie 2017 a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, astfel pripit a concluzionat că partea acuzării nu a prezentat înscrisuri că cele 68 de cutii cu icre roșii nu au fost utilizate sau destinate comiterii vreoa unei infracțiuni, or, potrivit deciziei menționate lotul de produs indicat - 68 cutii cu icre roșii, nu dispune de acte ce confirmă proveniența, calitatea și inofensivitatea produselor, certificate de calitate sau declarații de conformitate, eliberate conform legislației în vigoare referitor la salubritatea lotului, fiind transportate cu transport neautorizat ce contravine Legii nr. 78-XV din 18.03.2004, privind produsele alimentare, cap. II, art. 5 alin. (4), lit. g), art. 15, pct. (1), (3), art. 16 p. (1), Legea nr. 221-XVI din 19.10.2007, privind activitatea sanitar veterinar, art. 24, alin. (7) (f.d.21, vol. I).

Cu referire la solicitările procurorului privind încasarea din contul inculpatului Trofim Sergiu a cheltuielilor judiciare necesare efectuării expertizelor și anume a sumei de 2 950 lei (1820+1130 lei), precum și cheltuielile potrivit anexei la cauza penală, în sumă de 3 677,1 lei, instanța de apel le-a apreciat neîntemeiate.

Prin urmare instanța de apel a reținut că, la caz au fost efectuate două rapoarte de expertiză și anume, raportul de expertiză din 22.03.2017, costul căreia a constituit 1 820 lei (f.d. 58-61, vol. I) și raportul de expertiză din 27.01.2017, costul căreia, a constituit 1130 lei (f.d. 209-214, vol. II).

Ținând cont de prevederile art. 227 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că prima instanță corect și întemeiat a respins cererea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată și anume, cheltuieli pentru efectuarea expertizei nr. XXX din 27.01.2017, costul căreia, a constituit 1130 lei (f.d. 209-214, vol. II), pentru efectuarea expertizei nr. XXX din 22.03.2017 costul căreia a constituit 1 820 lei (f.d. 58-61, vol. I) cât și cheltuielile suportate la folosirea bunurilor, or, acestea urmează a fi puse în sarcina statului.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu aplicarea unei pedepse prea blânde și neîncasării a cheltuielilor judiciare, ori, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanța de apel nu s-a expus motivat asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, astfel, nu a efectuat o procedură de individualizare și stabilirea cuantumului pedepsei și neîntemeiat a menținut aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. De asemenea, recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea respingerii solicitării de a încasa de la inculpat cheltuielile de judecată necesare efectuării expertizelor în sumă totală de 2 950 lei, precum și cheltuielile potrivit anexei la cauza penală, în sumă de 3 677,1 lei, axându-se la prevederile art. 221 alin. (4), 227 alin. (1), (3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală.

5.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 09 aprilie 2019, avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Trofim Sergiu, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Recurentul invocă dezacordul cu hotărârea instanței de apel.

5.2. La 16 aprilie 2019, avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Trofim Sergiu, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. De asemenea, recurentul solicită ca corpurile delictive - automobilul de model „Toyota Avensis Verso”, cod VIN: XXX, cu n/î XXX, care se află la păstrare la Postul Vamal Intern Chișinău 4 „Cricova”, certificatul de înmatriculare cu numărul 167109089 și cheia de contact a mijlocului de transport care se păstrează în camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe str. Nicolae Starostenco 30; banii în numerar – 1 209 775 hrivne ucrainești, și 246 000 ruble rusești, care au fost transmise spre păstrare la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău; telefonul mobil de model „MEIZU” cu numerele de IMEI XXX și XXX, care se află la păstrare la camera corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal, amplasată pe adresa - mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco 30, să fie restituite lui Trofim Serghei. A dispune restituirea din bugetul de stat a contravalorii a 68 cutii cu icte roșii, care se află la păstrare la terminalul vamal Petricani, mun. Chișinău, str. Petricani 21/3, în temeiul art. 162 alin. (3) Cod de procedură penală. Recurentul invocă că, instanța de apel a indicat motive la pct. 9, 10 din decizia sa, însă nu s-a expus argumentat în partea descriptivă, or, instanța a examinat cauza unilateral în favoarea acuzării bazându-se pe presupuneri, trecând cu vederea a argumentelor apărării; din suma totală de 1 259 635, 568 lei, instanța urma să excludă suma de 10 000 euro, ca rezultatul diferenței căreia și urma a fi indicat în învinuirea ca sumă a preinsei contrabande; 68 cutii de icte roșii nu sunt obiect al infracțiunii, astfel fiind încălcat dreptul de proprietate, or, acesta urmează a fi restituită proprietarului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Referitor al recursul ordinar declarat de procuror:

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat și neîncasarea a cheltuielilor de judecată de la ultimul.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielile de judecată necesare efectuării expertizelor în sumă totală de 2 950 lei, precum și cheltuielile potrivit anexei la cauza penală, în sumă de 3 677,1 lei, însă Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a menținut sentința primei instanțe privind cerințele procurorului ce ține de cheltuielile judiciare.

Astfel, autorul invocând prevederile art. art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală și raporturilor de expertiză judiciară, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

Potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanța de apel în cazul dat, just a respins încasarea cheltuielilor de judecată.

Referitor la motivul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Trofim Sergiu, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Trofim Sergiu, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune

de 2 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul declarat de avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu din 09 aprilie 2019:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu corespunde cu cerințele de conținut.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat, iar dispozițiile art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroare comisă de instanță.

În prezenta speță, în recursul declarat de către apărător, Colegiul reține că acesta își expune dezacordul cu decizia instanței de apel, solicitând în cele din urmă pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui *Trofim Sergiu*, fără a invoca vre-un temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Colegiul penal relevă că, invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente, în contextul în care apelul apărătorului a fost respins.

Colegiul penal notează că, la etapa examinării cauzei în procedura recursului ordinar, instanța nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural față de faptele constatate de instanța de apel ori, după caz, de instanța de fond, verificare care se efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs. Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sunt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea.

Astfel, reieșind din obligativitatea motivării recursului, Colegiul constată că prevederile legale, menționate mai sus, nu au fost respectate de către recurent, nu au fost desfășurate motivele dezacordului lor cu hotărârea atacată. În acest context, Colegiul penal conchide că, stipulările legale privind condițiile depunerii recursului ordinar și conținutul acestuia, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate de către recurent, în prezenta speță.

În aceeași ordine de idei se remarcă, că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a

procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci aceasta este obligată, reieșind din dispozițiile art. 429 alin. (1) și art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală să motiveze recursul și să indice la erorile admise la adoptarea soluției de către instanța ierarhic inferioară, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile normei menționate

Colegiul penal subliniază că, declararea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești constituie *elementul volitiv* al atacării, motivele sunt elementul logic al acesteia. Motivele justifică, prin arătarea temeiurilor ce stau la baza lui, actul de voință pe care îl reprezintă folosirea căii de atac. De asemenea, instanța de recurs menționează că, rolul motivelor invocate în susținerea căii de atac nu se reduce la simpla aducere la cunoștință instanței superioare a dezacordurilor produse de soluția pronunțată, ci și a cauzelor acestor dezacorduri.

Astfel, prin motivarea recursului, în principiu se precizează și se delimitează cadrul discuției în fața instanței de control și al judecării acestei instanțe.

Declararea și motivarea recursului sunt întotdeauna distincte și din punct de vedere cronologic, succesive, având fiecare în parte, o semnificație și o finalitate proprie, deși ele se realizează prin același act procedural, în sensul că motivele sunt indicate în chiar cererea de recurs.

Astfel, în cazul în care autorul nu argumentează ilegalitatea hotărârilor atacate, cu indicarea tuturor motivelor sub aspectul pretensei ilegalități a acestora, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) a art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi inadmisibil.

Așadar, Colegiul constată că recursul ordinar declarat de apărător, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze recursul cu circumstanțele de fapt și de drept, care le-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În consecință, dat fiind faptul că în prezenta speță, în fața instanței de recurs nu este stabilit cadrul discuției asupra soluției a apelului declarat de către apărător, fiind înaintat recursul ordinar fără o motivare corespunzătoare cu prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul conchide inadmisibilitatea acestuia, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Mirolubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu din 16 aprilie 2019:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 14 februarie 2019, în prezența inculpatului și apărătorului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 78, vol. III), fiind înștiințați despre pronunțarea integrală a deciziei la 11 martie 2019, ulterior, inculpatul a primit decizia motivată la aceeași dată (f.d. 96, vol. III), iar avocatului fiind expediată decizia motivată, care ulterior a fost publicată integral

decizia pe pagina web a Curții de Apel Chișinău. Ulterior, cu cererea de recurs a intervenit alt avocat cu care inculpatul a încheiat contractul. În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 11 martie 2019, a început să curgă din data de 12 martie 2019 și expira la 11 aprilie 2019, iar avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu, a declarat recurs ordinar la 16 aprilie 2019.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, recursul în cauză a fost declarat peste termenul prevăzute de art. 422 Cod de procedură penală. Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 5.2. din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu din 16 aprilie 2019 este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, în cauza penală în privința lui **Trofim Sergiu XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar din 09 aprilie 2019, declarat de avocatul Miroljubov Rodica în numele inculpatului Trofim Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, în cauza penală în privința lui **Trofim Sergiu XXX**, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut și a recursului ordinar din 16 aprilie 2019, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **17 iulie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan